

50

LETNICO
obhaja letos
"Amerikanski
Slovenec"

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Kot: Za vsa in narod — na praznik in veselje — na boja in smrti

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; P. S. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKO ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
ZDruženih
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

STEV. (NO.) 177.

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 13. SEPTEMBRA — SATURDAY, SEPTEMBER 13, 1941

LETNIK (VOL.) L

Predsednik dal zastražiti morje - Ruski napadi se širijo

Izdal ukaz, streljati na ladje osišča

Ameriške vojne ladje bodo varovale ne samo ameriške trgovske ladje, marveč ladje vseh dežel. — Ako se kje pokažejo osiščne bojne ladje, se izpostavljajo nevarnosti.

Washington, D. C. — V svojem napovedanem govoru po radio, ki ga je imel v četrtek zvečer, je predsednik Roosevelt objavil, da je kot vrhovni poveljnik ameriške vojne mornarice izdal tej ukaz, da napade, kjerkoli potrebuje, nemške in italijanske ladje, da se s tem zavaruje zakonita svoboda plovbe na morju. "Od zdaj naprej", je dejal predsednik, "ako nemške in italijanske vojne ladje stopijo v kako tako vodovje, katerega protekcija je potrebna za ameriško obrambo, store to v svojo lastno nevarnost."

Od ameriške pomorske in zračne straže, je poudaril predsednik, odvisi odslej ohranitev ameriške politike svobode morja, ter nadaljeval: "To pomeni, zelo enostavno in jasno, da naše ladje in aeroplani na patrulji bodo varovale vse trgovske ladje — ne samo ameriške ladje, marveč ladje katerekoli zastave — ki opravljajo trgovino v naših obrambnih vodah. Varovale jih bodo pred podmorniki; varovale jih bodo pred napadalci na površju." To ni vojni čin od naše strani, je dodal, ako stražimo morja, ki so potrebna za ameriško obrambo. Amerika ne išče napadov, marveč je le od Nemčije odvisno, ako bo prišlo do streljanja.

Da pa pod oznako "obrambene vode" predsednik ni mislil samo na Atlantik, marveč takorekoč na vsa morja, se razvidi iz sledečih besed: "Noben čin nasilja ali strahovanja nas ne bo odvrgel, da bi ne držali nedotakljenih dveh trdnjav ameriške obrambe: Prvi našega pota za dostavljanje zalog materiala sovražnikom Hitlerja, in drugi, svobode naše plovbe na odprtih morjih. Ne glede na to, kaj nas bo vzel, ne glede, kaj bo stalo, mi bomo držali odprto črto zakonite trgovine v teh naših obrambnih vodah."

Da se je odločil k temu dalekosežnemu ukazu, je, kakor je poudaril predsednik, vzrok v napadih, kateri so se dogajali zadnje čase na ameriške ladje. Navedel je pet takih slučajev in to kaže, da je dejal, da niso bili ti napadi le slučajnosti, marveč, da se izvršujejo po osnovanem načrtu: načrt pa, ki ga imajo naziti pri tem, je, da si pridobijo kontrolo nad morji, da s tem razdenejo most, po katerem pošilja Amerika orožje, ki bo pripomoglo k njih končnemu uničenju.

Predsednikov govor je naravnost prekipel ogorčenja nad Hitlerjem in naziji ter jih je žigosal kot pirate, kot mednarodne zločince in kot klopotce, katere se morajo ugoniti.

POZDRAV SLOVENCEM

Dr. Snaj pozdravlja Slovence in se jim zahvaljuje.

Slovenski minister v jugoslovanski vladi v Londonu dr. Franc Snaj, ki je z drugimi člani vlade prispel pred par dnevi v Zed. države, pošilja iz Washingtona sledeči pozdrav svojim rojakom:

"Dragi ameriški Slovenci! Iz krasnega Washingtona, prestolnice velike ameriške demokracije, pošiljam v prvi vrsti vam, moji dragi slovenski rojaki, svoje iskrene pozdrave. Prav tako pozdravljam tudi vse brate Hrvate in Srbe. Ko je naša skupna domovina Jugoslavija bila napadena, je iz vaših bodrilnih brzojav, ki ste jih pošiljali, odsevala globoko ljubezen do rodne slovenske grude in skrb, da se ohrani svoboda in neodvisnost, ki je bila s toliki žrtvami priborjena. In, ko zdaj Slovenci, Hrvati in Srbi v domovini preživljajo svojo najtežjo preizkušnjo, doprinašajo najtežje žrtve, jim pomagajte in potem svojih listov in zborovanj opozarjate ameriško in svetovno javnost na trpljenje, ki nima primera v svetovni zgodovini. V imenu trpečega naroda vam vsem iskrena hvala. Da bi nas to skupno trpljenje utrdilo v odporu in združilo v delu, da bi iz teh žrtv potokov krvi in solza vstala nova močna Jugoslavija, vsem enako pravična, vsem enako draga. To naj bo naše vodilo, za to vsi delujmo."

SKUŠNJE ZA PROCESIJO OB SVETI URI

Chicago, Ill. — Okrog 5.000 klerikov je imelo zadnje sredo skušnje v Soldiers Fieldu za procesijo, ki se bo vršila to nedeljo zvečer, ko bo na tem prostoru sveta ura molitve za mir. Program, pri katerem bo sodelovalo 12 godbenih skupin kat. višjih šol, se bo otvoril ob 7. uri zvečer, dočim se bo prava sveta ura pričela ob 8. uri. Nadškof Stritch bo glavni govornik.

BIZNES SE IZBOLJŠAL

Chicago, Ill. — Trgovine na State street imajo letos tako dobre jesenske kupčije, kakoršnih ni bilo že od leta 1928. Tako je objavil zadnje sredo načelnik zveze teh trgovin.

"ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

biti, predno dobe priliko za napad.

POŽAR NAPRAVIL ŠKODE ZA ČETRT MILIJONA

Chicago, Ill. — Ogenj, ki je napravil za četrt milijona dolarjev škodo, je izbruhnil zadnjo sredo zvečer v poslojpu na 120 E. South Water st., uporabljanem kot skladišče neke železniške in neke druge družbe. Nenavaden prizor je privabil na tisoče gledalcev, ko so plameni iz tega štirinadstropnega poslopja švigali visoko preko nekega bližnjega nebotičnika, visokega 33 nadstropij, dočim je bil dim tak, da se je videl na milje daleč. Uslužbenci, ki so bili v poslojpu, so pravočasno opazili požar, da so se lahko brez nesreče rešili.

NOV NAZIJSKI PRITISK NA NORVEŽANE

Oslo, Norveška. — Tukajšnje mesto, norveška prestolnica, z okolico je bilo zadnje sredo postavljeno od nazijskih oblasti v obsedno stanje in za prebivalstvo so bile izdane stroge odredbe. Tako so morali oddati ljudje nemudoma vse svoje radio aparate, dalje jim je prepovedano, da ne smejo na ulico med 8. zvečer in 5. zjutraj; prodajanje alkohola, plesne prireditve, gledališke in filmske predstave so ukinjene. Vsako zbiranje na ulicah je prepovedano in restavrant se morajo zapreti ob 7. zvečer, vse promet pa se mora ustaviti pol ure pozneje. Objavila se je grožnja, da se bo vsak odpor zlomil z orožjem. Kakor neki list trdi, so "prijatelji Anglije" krivi tega strogega postopanja.

SODNIJA RAZVELJAVILA MESTNI ZAKON

Chicago, Ill. — Mestni svet je svoječasno sprejel zakon, po katerem je prepovedano, javno razdajati letake s politično, socialno ali gospodarsko vsebino, ki so večji kakor 4 1/2 x 6. Pod tem zakonom je bil zadnje sredo aretiran neki delavec, ker je razdajal stankarske letake v velikosti 7 x 7. Sodnija pa ga je oprostila ter obenem proglasila, da je omejen zakon protiusstaven in zato neveljaven, kajti z njim se krati svoboda govora.

Nemci vrženi nazaj na štirih odsekih

Dosedanji ofenziva na osrednjem delu fronte se razširila še na druge odseke, na jugu, v sredini in na severu. — Nemci groze Leningradu, da ga izpremeje v razvaline.

KRATKE VESTI

Washington, D. C. — Novi davčni predlog, po katerem bo naložen za več kot tri in pol milijarde novih davkov, je točasno v konferenci med zastopniki poslanske in senatorske zbornice. Pričakuje pa se, da bodo prihodnji tork lahko poslanci končno veljavno odobrili zakon.

London, Anglija. — Policija je v sredo prepovedala neki tukajšnji cerkvi, oglaševati svojo odersko predstavo z letaki, na katerih je narisana zemljevid, ki kaže, kako se lahko pride na kraj prireditve. Policija pravi, da bi ta zemljevid lahko pomagal sovražniku.

Versailles, Francija. — Skupina zdravnikov je preiskala Paula Collette, ki je izvršil napad na Lavala, da ugotovi njegovo duševno stanje. Pri tem so zdravniki dognali, da je mož umsko popolnoma zdrav.

Berlin, Nemčija. — Med Berlinom in ogrsko prestolico Budimpesto je bila v četrtek zjutraj telefonska zveza iz neznanega vzroka pretrgana. Tudi iz Švice se je poročalo, da niso mogli priti v stik z Budimpesto.

FARLEY NE VIDI VZROKA ZA VOJNO

San Pedro, Cal. — Bivši generalni mojster Farley se je v sredo, ob povratku s svojih počitnic iz Honolulu, izrazil tukaj, da po njegovem mnenju podopitve ameriških ladij niso zadosten vzrok, da bi ta delavec, ker je razdajal stankarske letake v velikosti 7 x 7. Sodnija pa ga je oprostila ter obenem proglasila, da je omejen zakon protiusstaven in zato neveljaven, kajti z njim se krati svoboda govora.

Moskva, Rusija. — Ruski napadi na nemško linijo, ki so se pričeli pred par dnevi z živahno protiofenzivo na osrednjem delu fronte, so se razširili v četrtek takorekoč na celo fronto, kakor govore sovjetska poročila, katera trdijo, da so na vseh odsekih, na jugu, v Ukrajini, na osrednji fronti, na severu, kakor tudi v arktiku, zadane nasprotnikom težke izgube.

Glavni ruski napadi veljajo še vedno srednjemu delu fronte in tam so, glasom poročila, bili Nemci vrženi nazaj nadaljnjih 12 milj ter je bilo vzetih 10 vasi. V Ukrajini so pri Kievu razbili Rusi s protinapadi močan napad Nemcev in so ti med divjimi bitkami izgubili do 30.000 mož. Podoben uspeh so dosegle sovjetske čete tudi na skrajnem severnem delu fronte, v arktiku, kjer se bore proti njim brzokone Finci, dočim se obramba Leningrada izvaja z enako srdito odločnostjo kakor doslej.

Kakor se zdi, so naziji uvideli, da si bodo s fizično silo le težko osvojili Leningrad, in so se zato poslužili grožnje. V četrtek so njih aeroplani obmetavali mesto z letaki, v katerih so priporočali prebivalstvu, naj se odloči za mirno predajo mesta; drugače, tako so zagrozili, bo mesto izpremenjeno v kup razvalin.

NEMCE ODPRAVLJAJO IZ IRANA

Teheran, Perzija. — 275 najbolj nevarnih Nemcev te dni odpravljajo Angleži in Rusi iz tukajšnje države. Od teh jih je Anglija poslala 225 v Indijo, ostalih 50 pa jih je vzela Rusija. Kaj se bo zgodilo z drugimi Nemci v tej državi, ki jih je bilo skupno 800, bodo Angleži še odločili.

Iz stare domovine

Podpredsednik jugoslovanske vlade Dr. Vladko Maček odpeljan v ječo izven Hrvaške, ker ni ravnal, kakor so mu diktirali Nemci in pripoznal Paveličeve vlade. — Druge še ne objavljene vesti iz domovine.

Dr. Maček odpeljan iz Hrvaške

Lisabona, (ONA) — (S.B.) — Nemci so že izgubili vsako upanje, da bi pridobili Dr. Vladimira Mačka, voditelja hrvatskega ljudstva za svoje namene in je verjetno, da so ga odpeljali v ječo izven Hrvaške. Tako se poroča iz poročilnih krogov.

Dr. Maček, zunanji zastopnik avtonomne Hrvaške v jugoslovanski državi in podpredsednik sedanje jugoslovanske vlade, ki je bil, ko so Nemci zasedli Hrvaško zaprt na svojem lastnem posestvu v Kupincu, je bil zadnji čas odveden v Nemčijo.

Z vsó silo so pritiskali na Dr. Mačka, da bi naj pripoznal novo Hrvaško državo in podpiral Ante Paveliča, ki je bil od nazijev postavljen za poglavarja hrvaške vlade, kar je pa Dr. Maček odklonil. Nemci in njim prijateljski tisk na Hrvaškem so razpredli in še vedno nadaljujejo z najbolj umazano propagando proti njemu, napadajoč Dr. Mačka, da je "izdajalec" gibanja za hrvaško neodvisnost.

Neapelj, (SP) — (SB). — Poročevalec iz Italije dostavlja k zgorajšnjem objavi, da je sedaj Dr. Vladimir Maček obdržan kot jetnik v ječi v Celovcu na Koroškem. — Z njim so tudi v ječi na prav tistem kraju še Dr. Andrija Stampar, Avgust Košutič in Hugo Verk.

Trdovratna samomorilka

V kleti svojega gospodarja, nekega gostilničarja v Zavodnem pri Topolščici, so našli obešeno 31 letno služkinjo Marijo Regoršek. Na predvečer je imela hud nastop s svojim gospodarjem ter mu je najprej grozila, nakar je odšla v klet in se obesila. Vzrok njenega dejanja je nesrečna ljubezen. Regorškova, ki je bila kot služkinja, o.d.n.o.sno gospodinja uslužbena pri nekem gostilničarju že od leta 1936, je bila prepričana, da se bo s svojim delodajalcem poročila. V pretekli noči pa je njen gospodar našel v njeni sobi nekega drugega ljubimca, zaradi česar je nastal med njo in gospodarjem prepir. Nato je Regorškova s svojim novim ljubimcem pobegnila v Celje, kjer se je zadržala tri dni. Ker je uvidela, da je pri njenem gospodarju zgubila vse zaupanje, a z njenim novim ljubimcem, ki je star komaj 20 let, ni nič sigurnega, se je naposled odločila za samomor. Tudi je pred svojim dejanjem napadla svojega gospodarja z vilicami ter ga pri tem še na obrazu poškodovala. Preden pa je izvršila svoje dejanje, je bilo videti na njej znake duševne zmedenosti in je hotela že popoldne izvršiti samomor na ta način, da bi iz

strešne sobe, drugega nadstropja skočila na ulico, kar pa ji je preprečil posestniški sin. Zapušča 11 letnega nezakonskega otroka.

Tatovi in vlomilci

Neke noči so vlomilci obiskali posestnico na Zlebeju in Božakovem, kjer so iskali suho meso, potem so odšli v Drašče, kjer so pri posestniku Zugiču začeli odpirati opeko na strehi, pa so jih domači prepoznali. Šli so naprej in po lestvi zlezli skozi okno na podstrežje hiše Ane Simnoč, kjer so pobrali vse suho meso od enega prašiča, da trpi lastnica precejšnjo škodo. Gotovo bi se bili še pri kakem posestniku udeleževali, pa so jih prepoznali.

Sadje iz Slovenije

Pred vojno so slovela jabolka iz Slovenije celo v Ameriki in Aziji. Mnogi potniki so doobili sadje iz Slovenije celo v Indiji, kjer so jabolka slovela kot blago iz Avstrije. — Po raznih statističnih podatkih je lansko leto (1940) Slovenija izvozila 1285 vagonov raznega sadja, v prvi vrsti jabolka. Računa se, da je Slovenija lanske leto dobila za sadje nad 25.000.000 dinarjev, druga leta, ko je bila dobra letina, celo do 40 milijonov dinarjev.

Ostanki stare cerkve

V vasi Vraniste ob Južni Srbiji so ostanki stare cerkve, o kateri pravi staro ljudsko ustno izročilo, da je bila to prva krščanska cerkev na Balkanu. Izročilo govori, da je apostol Pavel v tem delu Balkana začel svoje misijonsko delovanje in da je pomagal tudi k temu, da so kristjani zgradili novo cerkev. Prav tako pravi izročilo, da je bila cerkev velika in da so se v njej poročili vsi srbski vladarji. Se dandanes pokažejo ljudje na zazidani vrata v zidovju cerkve, skozi katere sta prihajala v cerkev in iz nje kraljevski ženin in njegova nevesta. Ruševine te cerkve so popolnoma zapuščene.

Nesreča v družini

Družino Marka in Marije Miškulnik v St. Ilju nad Dravom na Koroškem je zadela huda nesreča. Ko se je mlada mati mudila zdoma po opravku, je najstarejši sinček pazil na svojega brata. Toda, ko ga je za trenutek pustil samega, je dveletni otrok padel v banjo in v njej seveda vtonil. Ko se je mati vrnila domov, je našla svojega najmlajšega otroka mrtvega. Vsi poskusi z umetnim dihanjem so se izjalovili.

Katoličani so tako močni, kakor je močno njihovo katoliško časopisje.

NAZIJI UPORABLJAJO ZLOŽLJIVE ČOLNE

Pri svojih prehodih preko rek na vzhodni fronti se nazijsko vojaštvo poslužuje posebnih čolnov, ki se dajo razstaviti, da se lažje transportirajo, in se hitro lahko zopet sestavijo za uporabo. Gornja slika, ki je prišla iz Berlina, kaže take čolne.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izjaje vsak dan razen nedelj, posebnosti in dnevi po spominu.

Izdaja in distribucija: EDINOST PUBLISHING CO.

Headquarters of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telephone: CANAL 544

Subscription rates:

For one year	\$5.00	For one year	\$5.00
For half a year	2.50	For half a year	2.50
For three months	1.50	For three months	1.50
For one month	.50	For one month	.50

Single copy 10c.
Dopisni valjuna pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo naj dan in pol pred dnem, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu je čas do tistih dopisov. — Na dopise brez podpisov se ne odziva. — Reklame, predplačila ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

The first and the oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO.

Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 544

Subscription rates:

For one year	\$5.00	For one year	\$5.00
For half a year	2.50	For half a year	2.50
For three months	1.50	For three months	1.50
For one month	.50	For one month	.50

Single copy 10c.
Dopisni valjuna pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo naj dan in pol pred dnem, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu je čas do tistih dopisov. — Na dopise brez podpisov se ne odziva. — Reklame, predplačila ne vrača.

Rev. Kazimir Zakrajšek

Vemo, da č. g. Kazimirju Zakrajšku ne bo prav, da na tem le mestu pišemo in govorimo o njem, ker je nam takoj ob prihodu zabil, da naj se o njem ničesar ne piše, ker ni prišel v Ameriko iskat za svojo osebo kake publicitete. Pisal nam je, da nima namena, da bi se udeleževal v kaki politiki. Sam pravi, nadelal sem že dosti tu preje v Ameriki in dosti zadnjih 13 let v domovini. Izpostavljaj sem se vedno za svoj narod, kar mi je nakopala sovražniki med sovražniki slovenskega naroda. Ni dvoma, da bi moral dati najdražje kar imam, če bi bil padel v roke onim, ki naš narod doma zdaj uničujejo. Zato se je v svojih visokih letih moral podati na pot, da se je umaknil rokam rabljev, ki danes morijo slovenske voditelje in njihovo ljudstvo, radi ničesar drugega, kakor radi tega, ker so Slovenci.

Sicer Rev. Zakrajška ni treba predstavljati slovenski javnosti v Ameriki. Ameriški Slovenci ga dobro poznajo, saj je malo naselbin, ki bi ne bil ta gospod že med njimi. Že pred 35 leti je obiskoval naše rojake po naselbinah kot slovenski misijonar. Slovenski rudarji in gozdarji po West Virginiji, pennsylvanski hribi, po Ohio, po Indiani, Illinoisu in drugod se ga dobro spominjajo, kako se je že tedaj trudil med njimi, imel med njimi misijone in vodil ljudi nazaj na pot sreče in pravega življenja. Slovenski pionirji se ga spominjajo, kako je ta gospod žrtvoval, da je dal narodu prvi slovenski nabožni mesečnik Ave Marijo. Kako ljubko domače je v njej pisal, kakor more govoriti prijazno le brat s svojim bratom. Takrat je bil list Ave Maria kakor materno pisemce, ki so ga rojaki po Ameriki komaj čakali od meseca do meseca. Gospod je delal za dva tri. Bil je dober misijonar, pa je zraven še vedno našel tudi časa za pero, da je z njim misijonaril med svojimi razkropljenimi rojaki. Postal je katoliškim Slovincem res pravi iskren voditelj. Yes, dosti je ta gospod razgibal med ameriški Slovenci in dosti dosegel. Nihče ne more reči, da ni njegovo delo prineslo ameriškim katoliškim Slovincem pravi preporod v vseh ozirih.

Gospod Zakrajšek ni bil le samo dober misijonar, dober govornik, nedosegljiv idealist, ampak tudi dober in bister politik, ki je v vsakem slučaju začutil, zakaj gre in je zato tudi krepko in živo posegel tudi v javno življenje. Vsega tega bi mu ne bilo treba. Sebi bi bil prihranil marsikako bridkost, ker kdor posega v javno življenje mora biti tudi pripravljen na vse, na lepo solčno vreme, pa tudi na nevihte in grom. Toda on ni bil takega kova, da bi mogel mirno gledati, kadar je videl volkove kraljevati med svojim ljudstvom v ovčjih oblačilih. Pogumno je udaril po njih in volkovi so kajpada grizli, renčali in grozili. Toda po vsakem boju se je prej ali slej pokazalo, da je imel gospod prav in da se je on potegoval za resnico in pravico. Zato je tudi zmagoval in dosegal uspehe.

Ko je pred 13 leti vsled utrujenosti odhajal domov, je sicer naredil načrte, da bo doma miroval. S petimi križi na svojem hrbtu si je mislil, dosti sem delal, zdaj se bom umaknil in naj delajo drugi. Kmalu je pa spoznal, da je navada železna srajca. Ko se je doma po enem letu odpočil in navžil svežega domovinskega zraka, je v njem zopet vstala njegova stara kovaška narava. Tam v sredi Ljubljane se je pojavil, ustanovil čisto novo župnijo, ki je bila do nesrečnega napada spomladi ena najbolj cvetočih župnij v Beli Ljubljani. Na eni strani je gradil župnijo, društveni dom in vse kar je župnija potrebovala, poleg tega pa še našel čas, da je ustanovil in organiziral Rafaelovo družbo, ki naj bi delovala za slovenske izselence po svetu. In kako je uspel. Narod, cerkveni predstojniki in celo vlada, vsi so občudovali njegovo delo in njegove uspehe. Velike načrte je še imel, toda nova nevihta je zajela Evropo in letos spomladi zajela tudi našo milo domovino. Prihruili so zopet stoletni sovražniki slovenskega naroda Nemci in Italijani in razkosali našo lepo domovino. Kajpada, da so sovražni špijoni imeli na svoji listi vse voditelje naroda, posebno še tiste, ki so bili aktivni, ki se niso bali braniti svojega naroda in se izpostavljati zanj. Samo en izhod je imel: umakni se, v tujini boš za svoj na-

rod lahko še veliko storil; ali pa ostani in postani narodna žrtev. Ako ostaneš, boš žrtev in konec bo vsega. Živ pa še lahko veliko storiš za svoj narod, ker poznaš tujino, poznaš mnoge, ki bodo pomagali. Zadnja misel je zmagala in tako je med nami. In sreča za Slovence je, da je med nami.

Dasi je tu še le komaj dobrih par tednov je že precej razgibal zanimanje za staro domovino. Nihče drugi ga ne bi tako. Kljub temu, da je skoro pol leta odkar se je napad zavrtel nad domovino, se je še malo storilo in med nami celo, ki zastopajo domovino na vladnih mestih ni zanimanja, kakoršno bi moralo biti. Pater Zakrajšek pa je zadnje dni s svojimi nastopi naravnost elektriziral našo javnost, da se je začelo gibati in obeta živahnije življenje in zanimanje za prizadeto staro domovino.

V tem oziru je božja Previdnost poslala v Ameriko najboljšega moža. In v njem je vstala zopet njegova ljubezen do svojega naroda, da se iz čistega idealizma žrtvuje v svojih visokih letih zanj, kakor nihče drugi. Njemu, kakor smo že omenili, tega ni potreba. Vsak drug na njegovem mestu bi rekel: naj se drugi žrtvuje in on bi še najbolj upravičeno lahko rekel: jaz sem se že dovolj nadelal, zdaj se bom umaknil v kot in počival. V večernih letih svojega življenja je do tega popolnoma upravičen. Pa njegov osebni jaz v njem ni zmagal. Zmagala je v njem njegova velika ljubezen do slovenskega naroda, ki mu šepeta na uho, dušo in sree: Kazimire! Tvoj narod ni še nikoli potreboval nesebičnih voditeljev bolj kakor sedaj. Zdaj je treba, da budiš, da delaš, da narod predramiš, ko je stara domovina v tako veliki nesreči. Prebujaj njene sinove in hčere, stori kar moreš! — In res, v tem duhu se je pojavil med nami. Zopet nastopa, zopet govori in prosi narod za tako nesrečno in tako grozno prizadeto domovino. In slovenski sin, kot je pater Kazimir Zakrajšek, ki s tako ljubeznijo deluje za svojo domovino, zasluži občudovanja in vse sodelovanje.

Naj njegovo delo za ljubljeno slovensko domovino napreduje in prospera. Le navdušeno naprej, Ameriška Slovenija to delo odobruje!

TO IN ONO IZ CHICAGO

Chicago, Ill.

Ker se nihče izmed chिकासких dopisnikov ne oglasi, sem se okorajil jaz in pišem ta dopis.

Kar se tiče novosti in raznih dogodkov naj omenim, da smo imeli v cerkvi sv. Stefana od nedelje do torka večer štiridesetno pobožnost, ki je bila dobro obiskana. V nedeljo je pridigoval č. g. Marcel Marinšek, v ponedeljek in torek večer pa je imel pridigo znani slovenski misijonar č. g. Kazimir Zakrajšek, ki je pred kratkim dospel v Ameriko iz stare domovine. Kar ganjeni smo bili, ko smo pred altarjem zagledali našega nekdanjega agilnega župnika Kazimirja Zakrajška. Vidi se mu, da je dosti pretrpel te zadnja leta, a je še bistriga duha in še vedno izboren zanimiv govornik, ki bi ga človek naprej in naprej poslušal. V cerkvi je imel krasno govoro o presvetem zakramentu sv. Evharistije. V ponedeljek večer je imel po govoru v cerkvi pa še dolgo zanimivo predavanje o sedanjih razmerah v stari domovini, kar je vsak s zanimanjem poslušal.

Prihodnjo nedeljo 14. septembra bo pa velik dan za vsa društva Najsv. Imena v chिकासких nadškofiji. Pričakuje se več, kakor 200.000 članov Najsv. Imena, da pridejo v stadium v Soldier Field, kjer

bo javna sv. ura za mir. Člane Najsv. Imena se že več tednov opozarja, da naj to nedeljo korporativno prejmejo četrtno sv. obhajilo v ta namen, zvečer pa pridejo za veliko javno manifestacijo v Soldier Field. Naše slovensko društvo starejših in mlajših članov Najsv. Imena pri sv. Stefanu se bo te manifestacije kolikor mogoče korporativno udeležilo. Zjutraj bo pri pol 8. sv. maši skupno sv. obhajilo. Pri tej maši se jim bo oznanilo tudi vse podrobnosti, kje in kako se bodo člani zbrali za večerno manifestacijo v Soldier Fieldu. Vabi se jih pa tudi tem potom, da pridejo vsi kar najbolj številno, da se tudi katoliški Slovenci pokažemo v tej manifestaciji.

X.

VESTI IZ MILWAUKEE IN WEST ALLISA

Milwaukee, Wis.

Poročila sta se 1. septembra Mr. John Vodičnik in Stefanija Vindišman. Poročila sta se daleč od tukaj v Durwood Glen. Oba sta od tukaj dobro poznani starši. Nevesta je hči Mrs. Vindišman iz West Allisa; oče ji je umrl šest let od tega. — Novoporočencema želimo v novem stanu obilo sreče in božje blagoslova!

Močno bolana se nahaja Mrs. Katherine Meškotevc in se je morala podvreči nevarni operaciji na prsih. Operacijo

je srečno prestala in se sedaj nahaja že doma, dasi je še vedno pod zdravniško oskrbo. Ona živi na South 9. Street. Prijateljski obiski ji bodo prav gotovo dobrodošli.

Nevarno je tudi zbolel Mr. Joseph Koračin na West Washington St. Dne 28. julija se je moral podati v bolnišnico, kjer je bil operiran na črevih. Njegovo življenje je takorekoč viselo na nitki, toda imel je dobrega zdravnika in je operacijo srečno prestopal ter se sedaj tudi on že nahaja doma, kjer se mu zdravje polagoma obrača na bolje, kar mu vsi tudi želimo, da bo skoro popolnoma okreval. — Nadalje že delj časa boleha na nogi Frank Kopač iz 1214 S. 61st St. West Allis. — Vsem bolnikom želimo ljubelega zdravlja. Prijateljski obiski jim bodo prav gotovo dobrodošli.

R. D.

Z ZDRUŽENIMI MOČMI NA POMOČ!

Waukegan-North Chicago, Ill.

Vsa slovenska društva, samostojna in jednotina v mestih North Chicago in Waukegan, so se združila v skupino, katera bo delovala za nabiranje sklada v pomoč prizadetim v Jugoslaviji.

Slovenci v omenjenih dveh naselbinah se zavedajo položaja revnih v Jugoslaviji ob priliki sedanje vojne, ki jih je zadel, zavežajo se njih potrebi, zlasti še sedaj ob bližajoči se zimi. Namen je torej pomagati in sicer da se začne z nabiranjem sklada, ki se bo obrnil v narodni sklad za pomoč Jugoslovanom, ki so prizadeti od vojne v naši stari domovini.

Kakor je vsem znano, so naši Jednotni narodni voditelji v glavni uradih tega odbora in njim se mora dati polno zaupnico da bodo storili vse, kar je v njih močeh, da se pošlje nabrani denar v stari kraj, s katerim se bo pomagalo revnim našim bližnjim v Jugoslaviji. — Če našim voditeljem in glavnim uradnikom zaupamo, jim moramo prav tako zaupati tudi v tem oziru, saj itak nihče od posameznih nimamo priložnosti pisati, še manj pa pošiljati kaj posameznim prizadetim v Jugoslaviji. Danes je sila velika in velike so potrebe, zato je treba da se strnemo vsi v eno in tako pomagamo kolikor je v naših močeh, v korist našega tako težko prizadetega naroda. V imenu vaših dragih, zlasti onih, ki imate bližnje sorodnike in družine v Jugoslaviji, se vas prosi, da priskočite v tem oziru na pomoč.

Kakor hitro bodo lokalna društva zgotovila načrt pobiranja prispevkov v ta sklad, se bo potem izdalo na ljudstvo splošen apel, da prispeva jo v ta sklad. Naš odbor je dobil številko 9 pod našo narodno registrirano številko 478, pod katerim črtarjem imamo pravico posloovati in v tem namenu zbirati prispevke za pomoč Jugoslovanom v domovini. Od glavnega tajnika KSKJ Joseph Zalarja smo dobili ta črtar in naš lokalni predsednik tega odbora bo izdal oklic za našo prihodno važno sejo.

Odbor za to pomembno delo v Waukegan-North Chicago naselbini je bil izvoljen izmed zastopnikov vseh lokalnih društev, katera so se zbrala na sestanku v nedeljo 31. avgusta. Odbor je sledeči: Anton Kobal predsednik, Mrs. Jennie Keber podpredsednica, Joseph Zorc tajnik, Frank Nagode, blagajnik, Matevž Slana, Sr., John Miks in Louis Kosir, so nadzorniki.

Iz srca se vas bo vse prosilo, da darujete v ta humanitarni sklad in iz srca vam bodo hvaležni oni, kateri bodo tam v Jugoslaviji prejeli za skromne potrebe življenja. Vi pa, darujte iz srca po svojih močeh.

— Za odbor

Joseph Zorc, tajnik.

V KALIFORNIJO IN NAZAJ
West Pullman, Ill.
(Dalej)

V nedeljo dne 3. avgusta je pa bil piknik. Sv. maša je bila ob sedmih, katere sem se tudi jaz udeležil in sem ob tej priliki zopet po dolgem času videl Rev. Fathra Voduška, ki se zelo trudi in na vse načine deluje, da bi pridobil farane, da bi v večjem številu prejeli sv. zakramente. Drugi duhovnik je maševal, Father Vodušek pa v spovednico, od tam pa je šel imeti pridigo, o pogostem prejetanju sv. obhajila. Po končani pridigi je šel zopet v spovednico, če je bilo še kaj za spovedati in ko je to opravil, je pa stopil na cerkveni kor, k pevcem. Tisto nedeljo so prav lepo prepevali slovenske pesmi, zlasti še, ko obrnil v narodni sklad za pomoč Jugoslovanom, ki so prizadeti od vojne v naši stari domovini.

Kakor je vsem znano, so naši Jednotni narodni voditelji v glavni uradih tega odbora in njim se mora dati polno zaupnico da bodo storili vse, kar je v njih močeh, da se pošlje nabrani denar v stari kraj, s katerim se bo pomagalo revnim našim bližnjim v Jugoslaviji. — Če našim voditeljem in glavnim uradnikom zaupamo, jim moramo prav tako zaupati tudi v tem oziru, saj itak nihče od posameznih nimamo priložnosti pisati, še manj pa pošiljati kaj posameznim prizadetim v Jugoslaviji. Danes je sila velika in velike so potrebe, zato je treba da se strnemo vsi v eno in tako pomagamo kolikor je v naših močeh, v korist našega tako težko prizadetega naroda. V imenu vaših dragih, zlasti onih, ki imate bližnje sorodnike in družine v Jugoslaviji, se vas prosi, da priskočite v tem oziru na pomoč.

Za dne 3. avgusta smo bili pa povabljeni na ohcet, oziroma, so bili povabljeni, jaz sem se pa njim pridružil. Takoj po maši smo odrinili na Kalesstogo, kjer sem jaz šel v blatno kopel, kakor tudi parno kopel in povrh sem vzel še masažo. Dve uri in pol sem bil tam, toda povem vam, da se človek počuti, ko pride ven, kakor da je preroben. Tukaj je voda, ki prihaja vroča iz zemlje in včasih jo vrže do 220 čevljev visoko v zrak. Potem smo se malo odpočili in po kopeli smo se odpravili na ohcet. Nevesta je bila Mrs. Butala, sweet 60, ženin pa Mr. Ant. Udovitch tudi iste starosti. Mrs. Butala je (Dalej na 3 strani)

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Vile rojenice

Cleveland, O. — Vile rojenice so se pretekli teden mudile v tukajšnji naselbini in med drugim obiskale tudi družino Mr. in Mrs. Zorc, katerim so prinesle v dar zalo hčerko prvorojenke. Srečna mati se je poprej pisala Josephine Grosel. — Prijatelji izražajo častitke!

Nova Adamičeva knjiga

New York, N. Y. — Kakor se poroča, izide v kratkem v založbi Harper & Bros. nova knjiga Louisa Adamiča pod naslovom "Two Passage" v kateri pisatelj razlaga idejo, kako bi Združene države v kratkem in v dar zalo hčerko prvorojenke. Srečna mati se je poprej pisala Josephine Grosel. — Prijatelji izražajo častitke!

Smrtna nesreča rojaka

Cleveland, O. — Zadnje soboto 6. septembra zjutraj se je v skladišču Prosse Lumber Co. zgodila nesreča, ki je zahtevala življenje slovenskega rojaka Franka Zupana. Ko je omenjeni izkladal les iz železniškega voza, se je les zrulil nanj, da je bil na mestu mrtev. Omenjeni je stanoval na Puritas Ave. in je bil star 62 let. Doma je bil iz vasi Studenec fara Sv. Križ. Zapuška žena Pavlino, rojeno Vrtačnik, pet sinov, štiri hčere in brata, v starem kraju pa brata in več sorodnikov. Pokopan je bil iz cerkve Marije Vnebovzete na Calvary pokopališče.

Nov grob na vzhodu

Gowanda, N. Y. — Dne 30. avgusta je tukaj umrla rojakinja Anna Kastelic, v visoki starosti 87 let. Pokojna je bila doma iz Mokronoga na Dolenjskem in je prišla v Ameriko leta 1920. Tukaj zapuška hčer, nekje v Kaliforniji pa dva sina.

Še en grob

Cleveland, O. — V soboto 6. septembra je v Charity bolnišnici umrl Anton Brinovec, v starosti šele 39 let. Bil je samski in sin Brinovceve družine iz East 60th street, desna roka staršev, za katere je lepo skrbel. Zapuška očeja Martin, doma iz Dolenje vasi pri Cerknici in mater Ano, roj. Pelan, iz Starega trga pri Ložu, tri brate in nečakinjo. Pokopan je bil iz cerkve sv. Vida na Calvary pokopališče zadnje sredo.

Sirite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec!"

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

DIVJI DEČEK

(285)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Ker se je leopard tako oprijel Tarzana, je moral ta popustiti oprijem in tako sta oba padla.

Toda skoro v trenutku, ko sta zadel na tla, se je Tarzanov nož že zaril v sree divje živali.

Divja deklica je gledala junaškega belega velikana s toplosrčnim občudovanjem.

Nato je začela misliti, da jo je moral bel velikani rešiti samo za to, da jo porabi za kake druge namene, zato je usla. Opazil jo je pa ogleduh divjakov.

Tarzel je letel, in oči divjaka so sledile smer njegovega leta.

OB PRIHODU NAŠIH NARODNIH ZASTOPNIKOV V AMERIKO

Kako je bilo?

Rev. K. Zakrajec

Da, kako je bilo med ameriškimi Slovenci med prejšnjo svetovno vojno?

Politika ameriških Slovencev v zadnji svetovni vojni je bila strašno pogrešana, je bila taka, da mialim, da nas je še danes vseh aham.

Na eni strani sami nismo vedeli in si nismo bili edini, kaj hočemo.

Nekateri so hoteli staro Avstrij, in za njo in po njej kričali in jokali. Kako so bili ti zaslepljeni in v strašni zmoti, lahko danes vidijo. Kar pogledajo naj na Koroško in v severno Štajersko, koliko strašno trpljenje so prestali naši bratje, ki so ostali pod Avstrijo. Koliko jih je bilo preganjanih, po ječah, koliko zastrupljenih (n. pr. župnik Polanec)! Kako kruto se jih je pomemnevalo! Vse to bi bil cel naš slovenski narod moral prestajati vseh 20 let do danes.

Kaj so Nemci za nas Slovence, kako mislijo o nas, in kakšne namene so imeli vsa stoletja nazaj, to so pa jasno pokazali danes, ko so zaklicali: "Slovenski narod mora izginiti iz površine zemlje!" Že stoletja nazaj so sa njali o nemškem mostu do Jadrana, katerega pa morejo sežidati samo nad mrtvimi trupli slovenskega naroda. In to danes izvajajo z vso krutostjo in nečloveško brezobzirnostjo.

Drugi so hoteli slovensko republiko. Kako utopistična je bila ta zahteva, mislim, da so do danes vsi spoznali. Še smo bili združeni z precej veliko državo, še se nam je zgodilo, kar se nam je letos. Ko bi bili samostojna država in to še republika in to še takoj prvi korak v svobodo po tisoletni sužnosti, ko nismo bili vajeni sami za se skrbeti, ko so nas tisolet učili, da "svitli cesar skrbijo za nas, za nas mislijo, nas vodijo," pa kaj se je zgodilo?

Samo en del, majhen del jih je bilo takrat, ki so čutili in videli, da je za nas samo ena rešitev — v Jugoslaviji, združeni z dvema bratoma v eni, veliki in močni državi, ki nam bosta pomagala odpraviti vse napade množičnih sosedov, naših tisoletnih sovražnikov, nam pomagala braniti svoje meje in svoj obstoj, svoje mirno navadno življenje v svoji lepi domovini.

Četrto so pa bili takrat pripravljeni, da se mi ameriški Slovenci kot Amerikanci nimamo pravice vmešavati v razmere doma, nimamo pravice narekovati narodno doma, kakšno bodočnost naj zahteva, in to tudi še potem ne, ko smo dobili v Ameriko znano majsko deklaracijo, v kateri se je slovenski narod enodušno izjavil za združbo vseh Jugoslovancev v eno celoto. Res pravi ta deklaracija da pod Avstrijo. Toda vsi smo razumeli ta stavek tako, kakor je bil mišljen, namreč to rečemo za to, ker bi bili vsi voditelji takoj postreljeni, če bi se bili izjavili tako, kakor so mislili, namreč za neodvisno svobodno državo Jugoslavijo, državo vseh južnih Slovanov.

Ta del ameriških Slovencev je pozabil, da ni res, da bi mi ameriški Slovenci ne bili imeli pravice se vmešavati v razmere doma, temveč da je bilo res ravno nasprotno, da smo imeli celo sveto dolžnost to storiti. Vedeli smo in smo vedeli morali, da hoče narod doma svobodo, da pa ima roke zvezane in usta zamašena, da smo bili pa mi prosti in svobodni, da smo lahko delali, kar smo hoteli in zahtevali, kar smo hoteli. Pozabili smo, da smo, če tudi Amerikanci, vendar še Slovenci, kri slovenske krvi, da nam je tekle naša zibelj v Sloveniji, ki nam mora ostati naša sveta rodna zemlja in delo. Prezrli so, kaj so delali ameriški Irči, ameriški Poljaki, ameriški Slovaki in Čehi za svo-

bodo in pravice svoje rodne zemlje. Prezrli so, da je naša država U. S. želela sodelovanja vseh teh narodnih skupin ž njo pri urejanju Evrope tako, da bo mir, ko jo je vendar stala svetovna vojna ogromne milijarde denarja in potoke dragocene krvi naše ameriške vojske.

Zgodilo se je, da smo ustanovili Slovensko ligo, pa jo sami razbili. Da smo si ustanovili Republikansko združenje in Slovensko Narodno Zvezo in nekateri nič delali, drugi pa vsak v svoji smeri, drug proti drugemu. Veliki časi so nas tako našli majhne, razbite, da smo si več škodovali kot koristili.

Da si pri takih razmerah nismo mogli razčistiti ne svojega narodnega programa, ki je podlaga vsakega takega dela, da bi bili vsi videli jasno, kaj hočemo, nismo si mogli ustvariti ne svojega delavnega programa, kako hočemo in kako moramo delati, da svoj namen za narod doma dosežemo.

Vsega tega me Bog varuj, da bi danes pisal za to, da bi komu kaj očitali, ali še manj, da bi koga strašil od novega dela in nove velike naloge, ki je padla danes na nas ameriške Slovence z večjo težo, pa tudi z mnogo večjo odgovornostjo, kakor v prejšnji svetovni vojni. Ravno nasprotno hočem doseči s temi besedami: prepričati, da bi danes za božjo voljo nikar več ne storili tega strašnega narodnega greha, ker bi ž njim sedaj bili grobokopi lastnega naroda in bi padel na nas pred celim svetom in pred celo zgodovino strašen očitek, da smo mi ameriški Slovenci ubili svoj lastni narod, oz. mu v velikem in strašnem času ne enodušno, z vso ljubeznijo, katere je naše slovensko srce zmoglo, ne z vso poštrevnostjo, pa če treba še večjih denarnih žrtev, hitro ne priskočili na pomoč, drugače kakor pa smo takrat, ko smo bili nekako še "politični narodni otroci", v zadnji svetovni vojni.

To sem napisal zato, da se iz teh svojih napak naučimo hitro drugačnega dela, dela ki bo vredno dične ameriške Slovenije, ki nam bo priborilo hvaležnost celega slovenskega naroda, da bodo naši grobovi tu v novi domovini blagoslovljeni za vso slovensko narodno zgodovino.

Naš veliki pokojni narodni voditelj je eno leto pred svojo smrtjo zapisal za vse Slovence velike preroške besede: "Slovenec, za vas se vaša narodna zgodovina še le začneja." V preroškem duhu je videl naprej našo današnjo strašno Kalvarijo. Videl je pa tudi, da bo za tem velikim petkom prišla gotovo tudi naša velikonočna nedelja.

In da naš narod res kmalu doživi to svojo veliko noč novega vstajenja, pa vsi ameriški Slovenci, na noge! Na delo!

(Dalje prih.)

BRITANCI NAPADLI ŠPITZBERGE

London, Anglija. — Skupina kanadskih, angleških in norveških vojakov je te dni, kakor se je objavilo zadnji ponedeljek, izvršila drzen napad na norveško otočje Spitzbergov, ki leže daleč v polarnih krajih, 500 milj severno od Norveške. Odpejali so se tja z ladjo in, kot se poroča, niso niti na poti tja, niti na otokih samih bili nadlegovani od nemških sil. Otoki so bogati na premogu in namen ekspedicije je bil, da se razbijajo tamkajšnji premogarski rudniki, da ne bodo služili Nemcem, kar se je tudi storilo. Člani ekspedicije pripovedujejo, da so jih na otokih norveški in ruski premogarji pristrčno sprejeli, in z ladjo se je nato odpeljalo na Angleško kakih 1000 Norvežanov in njih družin.

USLUŽBENCI DOBILI CIGARETE

Commonwealth Edison družba, da bo njen godbeni kor, obstoječ iz trobentarjev in bobnarjev, odšel prihodnji ponedeljek v Milwaukee, Wis., da se udeleži splošnega koncerta ob priliki konvencije Ameriške legije, kjer bo skušal, da si obdrži vrhovno prvenstvo, ki ga je dosegel lani na konvenciji v Bostonu. Ta kor se je ustanovil pred 16. leti. Tedaj je štel 25 članov, dočim jih ima zdaj 76.

ZA NAŠE GOSPODINJE

Kako Brazilci kavo kuhajo

Cepprav ti v Braziliji diši povsod in vse po kavi in bi človek mogoče mislil, da je radi večnega duha po kavi Brazilcem kava že zoprna, pa je narobe res, da nikjer na svetu ne popijejo toliko kave kot v Braziliji. Veliko in majhno, bogato in revno, duševni in ročni delavci — vsi skoraj ves dan pijejo črno kavo skodelico za skodelico. Brazilski "črna", ki mora biti jako močna — in predvsem — jako sladka — bi se zdel našim gospodinjam prav čudovita. — V Braziliji zmeljejo kavo srednje drobnosti in jo dajo nato v plateno vrečico, ki ima zgornji meden obroček okrog odprtine in se s spodnjim delom obesi v vrč za kavo. Potem polijejo vrelo vodo na kavo, ki je v vrečici (skozi medeni obroček), nato pa odlijejo to prvo kavo, jo spet segrejejo in z njo še dvakrat, trikrat poparijo kavo v vrečici in kavo močno osladijo. Aroma in moč take kave sta baje čudoviti, pravijo Brazilci, in se ne more primerjati z nobeno drugo kavo na svetu. V Braziliji je kava a neznansko poceni in zato jo že morejo tako potratno kuhati, saj gre na ta način kave veliko več kot za našo turško.

Kako poceni vkuhaš buče

Buče je prav lahko mogoče vkuhati in ker so skoraj brez okusa, jim je lahko dati vsakršen okus. — Najprej je treba ta veliki sadež vselej dobro umiti in olupiti, nakar iztržimo peške in kar se jih drži. Če pripravljáš buče kakor kumarice, je treba za vsak funt buč četrta funta sladkorja in pol pinta jesiha ter prav toliko vode. Dodáš nekaj žbic in kumine.

Buče razreži na dolge proge in jih dvakrat popari z vrelo vodo. V drugo jih pusti v vreli vodi, nakar daj kosce na sito in jih še s prtičem dobro osuši. Potem skuha skupaj sledeče: sladkor, vodo, jesiha in začimbe, da se zgosti. V tej gošči skuha kosce buč. Kuhane jemlji ven in jih polagaj v primerno posodo. Ko si vse položila, jih polij z vrelim sokom in jih tako pusti štiri dni. Potem odlij sok in ga spet prevri, da je popolnoma gost, nato ga spet polij na buče in posodo še vročo neprodušno zapri.

PRIPRAVA NEKATERIH JEDI

Italijanska narodna juha. Namočiš preko noči pol sko-

delice fižola (belega), zjutraj ga odcedi in mu primešaj funt na koeke zrezanega govejega mesa, eno večjo na rezance razrezano olupljeno repo, dva prav tako zrezana ostrgana večja korena, majhen strok stlačene česna, eno na strgalnik nastrgano čebulo in funt na rezance zrezanega krompirja. To zalij s tremi kvorti vode, osoli in kuhaj, da bo vse na pol mehko. Potem dodaj za dve unci opranega riža in prav toliko spageta ter poldrugo žlico paradiznikov meze in počasi kuhaj, toda pazi, da vre počasi. Potem primešaj še za unčo sveže s česnom prav drobno sesekljane slanine, prevri znova in daj na mizo, povrhu posiplj pa s sesekljanim peteršiljem in naribanim sirom, katerega lahko daš še tudi posebej na mizo. Če je jed pregrasta, jo lahko razredčiš z govejo juho.

Parizki zrezki

Lepe rezine teletine, vsaka približno četrta funta težka, potolci in ob robu parkrat na različnih mestih napravi z nožem skrito zarezo, da se pri peki ne skrčijo. Osoli jih na obeh straneh, povaljaj v moki, da so vse bele. Nekaj minut pred jedjo jih pomakaj v raztepena jajca, a pazi, da ostane čim več jajčne tvarine na zrezkih ter jih devlji na razbeljeno mast. Pečejo naj se po vsaki strani dve do tri minute, da se lepo rumene. Če ti je ostalo še kaj od jajc, zlij to proti koncu na zrezke v ponvi in počakaj, da se strdi, nakar daj na mizo z malim krljajem limone za vsak zrezek in s šopki zelenega peteršilja ter solato. Zrezki morajo biti tanki, da se hitro prepečejo.

Mesna zmes v rezinah

Presno maslo in rumenjake (kolikor je oseb) zmešaj. Dodaj sneg iz jajc, sesekljano meso, poper, sol, muškati in peteršilj ter stresi v kozo, ki si jo prej namazala z mastjo in potresla z moko ter počasi peči. Ko je spečeno, razreži na lepe rezine in daj s solato na mizo.

PRAKTIČNI NASVETI

Jesiha v slani vodi je izvrstno sredstvo za čiščenje zamazanih ovratnikov pri moških oblekah. Tudi volneno svileno blago se poživji, če ga s to tekočino ovlažiš preden ga likas.

Perilo, ki je od pranja rumeno, bo spet belo, če daš v

poslednjo vodo z modrilom tudi malo soli.

Cvetlice chraniš dolgo časa sveže, če daš v vazo večkrat svežo slano vodo.

VEROUK V FRANCOŠKIH SOLAH

V francoskih solah dosedaj verouk ni bil učni predmet, temveč je bilo vsaki veroizpovedi prepuščeno, da sam skrbi za verski pouk mladine in po svoje ureja. Nedavno pa je vlada v okviru svojih kulturno-političnih reform odredila, da se na solah zopet uvede verouk, za tiste učence in dijake, ki jih starši v ta namen priglasijo. O tej stvari poroča "Frankfurter Zeitung" med drugim:

"Nekateri ukrepi Petainove vlade na kulturno političnem polju, zlasti pa zopetna uvedba fakultativnega verouka v šole, so izzvali v delu francoske javnosti zaskrbljenost in gotov odpor. Novi minister za prosveto je imel zaradi tega po radiu govor, v katerem je skušal razpršiti pomisleke. Izjavil je, da nova kulturna politika ne namerava podirati osnov sedanjega francoskega šolskega sistema. Vlada ne odobrava protiverskih tendenc, vendar pa tudi ne bo trpela, da bi bila ogrožena verska nevtralnost države."

PREBIVALSTVO SLOVAŠKE

Slovaški državni statistični urad objavlja, da ima Slovaška po podatkih zadnjega ljudskega štetja 2.658.564 prebivalcev.

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje s 2. strani.)

znana po Montani. Tam so imeli veliko kravjo farmo, katero so pa potem prodali in prišli v Kalifornijo, kjer so si kupili velik vinograd ter pridelajo veliko vina. Ne vem ravno koliko, toda sode imajo, ki drže 20.000 do 25.000 galonov. Ko so prišli od poroke, so si začeli segati v roke in se kuševati. Moj brat in njegova žena sta se tudi pozdravili in seveda, dobili poljub. Jaz pa nisem bil toliko močan, da bi dal tudi poljub, ker jih nisem dovolj poznal. Nevesta pa pravi, da sem tudi jaz nekaj mešetaril in me pograbila pa "cmok" na moje ustnice. Tako sem bil deležen tudi jaz ženitovanjskega poljuba, čeprav sem bil neznan. — Na svatbi je pa bilo toliko ljudi, da je bila miza dolga kakih 50 čevljev in rečem vam, da je bila petkrat zaporedoma napolnjena z vsemu dobrimi jedili, ki spadajo na ženitovanjsko mizo, niti prašička in ne jagenčka ni manjkalo. Da ni nihče štel kozarcev sladkega kalifornijčana, ki smo ga tam na ohceti popili to mi boste tudi potrdili. Mi smo se kmalu spravili iz ohceti in se podali domov k počitku, kajti drugo jutro smo imeli pred seboj še dolgo pot. Namenili smo se bili da gremo tja proti Oil Hill, Medel ton, Lower Lake, kjer so moje sestrice in pa bratrane. Tam so sami hribi, pa še bilo dobro, če bi v poletju imeli vsaj vodo, tako je pa tam prav težko rediti živino ali ovce. Je vse bolj siromašno tam, pa se še vseeno dobro počutijo. So pač navajeni takega življenja. Tam smo si vse ogledali. Grozdje in sadje je prav polno in lepo, samo da ne tako lepo, kakor po dolinah. — To so me bili veselji, ko smo se sestali, čeprav me niso poznali, kakor tudi jaz njih ne, toda vedeli smo, da smo si v sorodstvu. — (Dalje)

Do your share to preserve the American way of life. Invest regularly in Defense Savings Bonds and Stamps. — Buy Defense Bonds and — Stamps —

JEREMIJA SE RAZGLEDUJE

P. Bernard Ambrožič, OFM.

3. KAJ JE MOGOČE ZVEDETI.

Besede, ki sem jih omenil v zadnjem članku, da sem jih bil slišal iz ust ljudi, besede nekakega nezaupanja ali vsaj resnih pomislekov, mi seveda niso moge vlti novega poguma. Zari-nile so se mi v možgane in srce in so zahtevale pojasnila. Dokler si sami ne moremo dati odgovora na take pomisleke, nikakor ne more steči naše delo gladko in brez ovir.

Iskal sem informacij in se obračal sem in tja, vlekkel na ušesa vsako sapico, vsako mnenje, ki bi utegnilo služiti za objasnitev. Tudi v tem pogledu niso bili moji poskusi brez uspeha. Zvedel sem to in ono in bom povedal kar na mestu, kolikor se že sedaj povedati da.

Glede pomisleka, da ljudstvo še ni dosti informirano o POTREBNI NUJNE pomoči, sem zvedel, da je materijala zbrane ga več kot zadosti in je že na roki. Prišel je čez morje seveda po skrivnih poteh, toda zato ni nič manj zanesljiv in prepričevalen. Če ni še ves v javnosti — sicer pa: ali nismo že pred meseci zvedeli dosti STRAŠNIH REČI? — je vzrok samo ta, da še ni sistematično sestavljen in za objavljanje pripravljen. Pripravlja se pa in ne bo dolgo, ko bodo v tisku podrobnosti, da se bo moral do malega vsak, ki bo bral in razmišljal, čutiti OSEBNO prizadetega ...

Tudi v ameriško javnost, med angleško govoreče naše sodržavljan, se že odpira pot temu materijalu, poročilom o grozotah v naši domovini, in to bo seveda imelo tudi zelo važen pomen. V enem ali drugem angleškem listu so bili posamezni kosi že objavljeni, več pa seveda še pride. Pri tem pa ne smem zamolčati ene okolnosti. Kdor daje informacije angleškemu tisku, mora biti zelo previden glede vira, potem katerega je zvedel o kakih podrobnostih. Ne smemo pozabiti, da tudi v Ameriki ne manjka izdajalcev, ki lahko informirajo tirane za morjem, kdo raznaša poročila preko meje. Da tistemu "kdo" potem tam ne bo poslano na rožicah — imejmo to v mislih!

Ta pomislek je prišel torej do svoje objasnitve kaj kmalu. Ljudje bodo več in več brali in bolj in bolj spoznavali, da klic — KRIK! — po pomoči ni le kaka lepa beseda, ki se je oklepamo le bolj radi lepšega ... Lotil sem se poskusa, da razrešim drug pomislek, ki sprašuje: Ali je pot kje odprta, da se morebitna nabrana pomoč tudi res lahko odpošlje? Ali je kje kaka garancija, da bo pomoč prišla v roke tistim, za katere bi bila namenjena — namreč NASIM ljudem ... ? V prvi vrsti sem z velikim zadovoljenjem zvedel, da pot JE od-

prta. Ni znana še vsem, ni bila objavljena za vse, vendar — POT JE TU. Celo toliko lahko zapišem, da povem: Odprta je taka pot, po kateri bi naši ljudje lahko pomoč TAKOJ dobili. Marsikateremu se utegne zdeti ta pot nekoliko ovinkasta, morebiti celo nekoliko kriva, ko bo zvedel zanjo, vendar je v resnici tako zelo ravna, recimo: naravnostna, da je dandanes malo reči toliko ravnih in neskrivenčenih, kot je ravno ta pot.

Ni moj namen, da tisto pot takoj na tem mestu označim in opišem. Naj pride njen opis v javnost od kake bolj merodajne strani kot bi bila ta, če bi jaz podrobneje razložil stvar. Toliko sem pa prav gotovo pooblaščen zapisati, kolikor sem zapisal. Za našo javnost je pa stvar zaupanja, da verjame, dokler ne zve natančnejšega o tem. Za sedaj je poglavitno, da si ustvarjamo bolj in bolj jasno pot in odstranjamo morebitne pomisleke. Nič ne pomaga pisati zgolj navduševalne članke, če si ljudje niso na jasnem in morajo dobivati v odgovor besede: Vse lepo, ampak ...

Zato naj merodajni faktorji čimprej pridejo odkrito na dan in povedo, če se tudi res mislijo poslužiti TE POTI, ki je, kakor se zdi, EDINO odprta v naših dneh.

Glede pomisleka, ki se tiče zaupanja ali nezaupanja v one osebnosti, ki so pri vodstvu odborov za pomoč domovini, ne morem posebnega reči. Iz daljave in samotnosti sem mogel samo toliko opaziti, kolikor sem povedal v prejšnjih člankih. Opazil in povedal sem pa to, da — nisem skoro nič opazil ... Po domače rečeno: MRTVILO! Kdor je članke bral, bo videl, da nisem imel v mislih, niti sence krivde vreči na — voditelje. Krivil sem — NAROD! Zato sem sedaj odprl usta in povedal svoje mnenje: Vsaka skupina treh, štirih, petih ... rojakov ima ravno tako veliko nalogo v naših dneh kot oni odbori, ki so se sestavili že pred meseci. Če se vam ne zdi kaj prav, zakaj ne sedete skupaj in ne sestavite SVOJIH predlogov, če jih imate, SVOJIH misli, če jih imate, in se ne predstavite onim ljudem, ki so pri vodstvu? Saj sem že v prejšnjih člankih poudaril, da smo v demokraciji in da ima vsak toliko pravice do izraza in do besede, kolikor jo ima kdo drug. Zakaj čakate, da pridejo oni do vas — prehitite jih in stopite vi k njim ... (Dalje prih.)

Defense Savings Bonds are now available at more than 16,000 post offices and 9,000 banks throughout the United States.

ZLATA KNJIGA

ki smo jo izdali za petdesetletnico

"Amerikanskega Slovenca"

je s stališča slovenske zgodovine in drugače nadvse zanimiva knjiga. Vsaka slovenska hiša bi jo naj imela v svoji hiši. Naročite jo, 50c

Kdor pa želi naročiti tudi Spominsko knjigo ki je bila izdana za štiridesetletnico "Amerikanskega Slovenca" pred desetimi leti, katerih imamo še nekaj na roki, tak dobi ob skupaj, to je Spominsko knjigo od 40 letnice in sedanje Zlato knjigo, obe za samo 75c

Naročila sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road,

Chicago, Illinois

Paul Keller

"Hubert"

ROMAN IZ GOZDOV

Nagibi so seveda vedno isti: ženska, denar, oblasteljnost. Vse drugo je nič, v najugodnejšem primeru razsvetljava.

Vse tragedije človeške krivde, pa naj se doigravajo v salonih, trgovinah, vladnih palačah, meščanskih hišah, domovih vlačug, roparskih brlogih, klubih ali pa po beznicah, so postavljene na isti temelj: na človeško sebičnost. Izglajena zakonolomka, "izkušeni" trgovec, spletkar na dvoru, klatež, ki ima na vesti umor, vsi ti greše iz enega in istega nagiba: hočejo, da bi se jim godilo dobro.

Pomlad se bliža. Škorec je že priletel iz Splita, vrgel je gospoda vrabca in njegovo ženo iz svoje hišice in se udomil s svojo ženo pri meni. Psa sta celo uro lajala v drevo, na katerem sta sedela nova ptica, poskušala sta prav trapasto, da bi splezala po deblu gori, in sta nato odnehala. Mrčini se jezita, ker zna ptič na drevesu peti. Vsi lajavci bevskajo nad žvižgavci.

In še eden se jezi. Tim. Osmešil se je, ker je imel škorca za dve mladi vrani. Padovka se mu je tako smejala, da bi jo bila skoraj zadela kap. Ta ženska se sploh nismo smejela. V njenem smehu je vse: kretanje, sikanje, pljuvanje, kašljanje, klokanje, gavdranje; pri tem jo napadajo nekaki krči, bije z rokami, oblijejo jo solze in z nogami cepeta.

Da je imel Tim, človek iz velikega mesta, škorca za vrani, temu se more človek tako smejati! Kakor da bi bil to kakšen šegav domislek! In ravno Padovka! Svoje starše, moža in deset otrok je pokopala in se lahko tako nezmislno veselo smeje. Kakšne burkaste možganske in srčne sestave vendar izdeluje ljubi Bog.

Tudi k "Grozdu" se je naselilo novo življenje. Prišel je mladi Čresnik, slikar. Stanuje v gradu, ker je graščinska posest last njegovega očeta; sedi pa večji del pri "Grozdu". Sestri sta mi pripovedovali, da naročita vselej, kadar pride mladi Čresnik, sod belega in sod rdečega vina. Ne popije sicer sam, ampak ga natoči vsakemu, in ko so ljudje že malo opiti, jih riše. — Tudi nekakšno stališče!

Seznanila sva se pri "Grozdu". Takoj me je povabil na kozarec vina.

"Jaz nisem lep vzorec, gospod Čresnik," sem mu rekel.

"Oh," se je zasmejal, "ali že veste? Prosim vas, ne povejte tega drugim. Vzel bi ljudem zaupljivost in dober tek. Da, tu ljudi preučujem. Zbirko namreč nameravam izdati; naslov bo: 'Vinjenost'. Vse stopinje vinjenosti, od najrahljajšega matevžka pa do popolne poživinjenosti. Zelo težka — taka reč! Poglejte, ujeti ti sto malo blodno luč, ki se posveti v očesu lepe dame po drugem kozarcu sekta in nato vso divjo lestvico dalje gori do zankarneža, ki leži v greznici kakor prasec, to je lepa naloga. Dušeslovno je to bedasto težko, da ne govorim o čisto tehniški strani. Delam torej za svojo zbirko 'Vinjenost'. Priznali mi morebiti boste, da je misel prav izvirna."

"Seveda, s takimi podobami bi si lahko hudič prevlekel stene v svoji predsobi."

"Kako? Kako ste rekli?"

"Rekel sem: S takimi podobami bi si hudič lahko prevlekel stene v svoji predsobi."

"Izborni! Ali dovolite, da si zapišem ta stavek? Natisniti ga bom dal v predgovoru k svoji zbirki. Krasen stavek je to!"

Tak je bil mladi Čresnik. Čeden mož osemindvajsetih let.

Že naslednji dan me je obiskal. Pokazal sem mu svojo zbirko umetnin. Bil je prekomerno navdušen, kakor morejo biti navdušeni le ljudje, ki še niso stari trideset let. Nato sva pila; kajti slikar "Vinjenosti" sam rad pije. Tim nama je stregel, in ker je vedel, da je gost sin graščaka, je sukal tako svečano obzirne besede, kakor jih znajo le natakariji velikomestnih restavracij. Končno je postal mladi Čresnik pozoren na Tima.

Ogledal si ga je; motril ga je; narisal ga je z očmi.

Nato je vzkliknil:

"Človek — kako pa vam je vendar ime? Tim? — da, res, Tim! Torej, Tim, narisati vas moram. Ves navdušen sem za vašo glavo, postavo, obnašanje! Prekrasno, res, prekrasno! Ali ste za to, dragi moj prijatelj Tim, da vas narišem?"

Tim je zardel kakor puran. Taka čast ga še ni doletela. Priklonil se je, kakor da bi hotel s koncem svojega nosa poiskati, kje leži središče zemlje.

"Zmenjeno torej, Tim, narisal vas bom! Prišli boste k meni v grad! Seveda, če dovoli gospod Hubert!"

O, prav rad sem dovolil. Privoščil sem Timu, temu domišljavemu fantu, naj gre na led, kakor sem slutil, da se bo zgodilo, in sem si mislil: kroglo, ki jo hočeš kotiliti, kar kotili!

Naslednji dan je prišel Boltežar k meni. Bil je videti slabe volje.

"No, gospod Boltežar, ka je novega v tej naši zgodbi?"

"Prav nič! Kakor hitro dobe gospodje uradniki kaj v roke, sploh ni več nič novega."

"Hm! In sicer?"

"Sicer pa je žalibog prišel mladi Čresnik."

"Vem! Je bil že tu pri meni."

"Že? No da, saj se povsod prislini."

"Kje se je prislinil?"

"No, pri 'Grozdu' na primer, dvojčka-ma."

"Kateri se je prislinil?"

"Kaj vem! Tej ali oni, ali pa obema. Rečem vam, gospod Hubert, varujte se tega Čresnika. Je sin mojega gospodarja, žalibog, moram reči, žalibog! Koliko denarja je ta fant že pogljal — v Italiji — na Grškem — v Egiptu — v Indiji — na Japonskem — v Kaliforniji! No, ali res mislite, da mora slikar, ki hoče kaj znati, v vseh teh deželah napraviti tako strašanske vsote denarja?"

"Prav gotovo ne!"

(Dalje prih.)

"ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

OKRUTNE RASTLINE

Povsod v naravi vlada neusmiljena borba za obstanek in celo rože, ki se nam zde tako lepe in nežne, so pogosto najokrutnejše morilke. Vsa živa bitja so v neprestani borbi med seboj in tej neusmiljeni borbi se pridružujejo tudi rastline. Nekatere gredo takorekoč v boj, nastavlajo zanke, organizirajo stražo, imajo celo ujetnike, ki jih počasi požro. To črno delo opravljajo največkrat njihovi listi ali cvetne čašice.

Ena izmed takih okrutnih rastlin je cvetica s pesniškim imenom "Sončna roža". Njeni

živo rdeči cveti privabljajo nič hudega slutečo žuželko, jo zagrabijo in uboga žuželka se nahaja mnenkrat v lepljivi tekočini. Začne se obupna borba na življenje in smrt. Žuželka se vedno bolj pogreza v rdečo cvetočo čašo, dokler popolnoma ne izgine v njej.

Brez števila je sredstev, ki se jih poslužujejo "žuželkojedne" rastline, da uničijo svoje žrtev. Nekatere jih zadavijo, druge zadušijo. Glad ima v tej večni borbi za življenje povsod iste zakone.

NAPRODAJ SO

Stiri prazne lote za jako zmerno ceno. Improvmenti so že na lotah. Za podrobnosti vprašajte v uradu tega lista.

IŠČEMO PRODAJALCEV

Eno najstarejših čičaških podjetij, ki izdeluje spomenike, išče prodajalce. Voditelji na razpolago; avto potreben. Velika provizija. Starost 35 do 50 let. Izkušnje niso potrebne. Priglasite se v ponedeljek ali torek zjutraj po 10. uri na 4535 Washington blvd. Chicago.

DR. H. M. LANCASTER

Dentist

2159 West Cermak Rd.
(ogel Leavitt St.)
Telefon Canal 3817
CHICAGO, ILL.

NOVE SLOVENSKE

Victor plošče

RCA VIKTOR družba je izdala te dni nekaj novih slovenskih plošč, med temi je tudi nekaj prejšnjih. Dobijo se za enkrat samo plošče, ki so navedene v tem seznamu. Viktor plošče stanejo še vedno 75c vsaka. Manj, kakor tri plošče po pošti ne pošiljamo.

Sljedeće Viktor plošče se dobijo:

V-23001—POSKOČNA POLKA, LJUBLJANSKI VALČEK, Hojer Trio	75c
V-23002—LEPA JOSEFA, valček, TEREZINKA, Peveci Adrija in Hojer Trio	75c
V-23007—SAMO DA BO LIKOF, EMPAJRIS, Peveci Adrija in Hojer Trio	75c
V-23013—KAR IMAM TO TI DAM, NE POZABI ME, polka, Hojer Trio	75c
V-23017—NE POZABI ME, polka, PO VALOVH, valček, Hojer Trio	75c
V-23021—NOVOMEŠKI PURGARJI, korčunica, TRBOVELJSKA POLKA, Hojer Trio	75c
V-23029—DRUŠTVO KASTROLA, I. in II. del, Adrija pevci in Deichman brata	75c
V-23030—JOLIETSKE DEKLICE, polka, LOVEC MAZURKA, Deichman brata	75c
V-23031—TONE S HRIBA, trumplan, KOROŠKA KORAČNICA, Deichman brata	75c
V-23032—ZELENI JURJI, ŠTUDENTOVSKA, Adrija in Hojer Trio	75c
V-23033—DOMAČE VESELJE, VESELA POLKA, Adrija in Hojer Trio	75c
V-23034—MILKA MOJA, valček, VIPAVSKA POLKA, Hojer Trio	75c
V-23035—NAŠA NOČ, polka, KOKOŠJI PLES, Rudy Deichman in njegov orkester	75c
V-23036—RUDIČANNA, trumplan, IGRAČKA POLKA, Rudy Deichman in njegov orkester	75c

K naročilu je pridjati potreben znesek v Money odru, ali čeku in nasloviti na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Nove plačilne knjižice

ZA DRUŠTVA K. S. K. J.

Trpežne vezane v platno, narejene za 12 let. Velikost 4 1/2 x 3 inčev, primerne velikosti za žep. Tiskane na dobrem pisnemem papirju s pivniki, po kakršnih družstva vedno poprašujejo. Na platnice pride tiskano ime društva, ki jih naroči.

50 knjižic.....\$8.50 — 100 knjižic.....\$13.75

Pri višjih naročilih dodaten popust.

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Pravijo, da ena lastovica ni

kakor še ne pomeni vesne. Pravilno. Vsi pa dvignejo glave, ko prileti prva lastovica. Iz Moskve je nekaj prišlo po radiju in tudi Ivan Molek je dvignil glavo. "Glas slovanstva iz Moskve", pravi. Navede le dejstvo, komentira pa, ni pičesar o komunizmu, o internacionali, o delavstvu... kakor je dozdaj bilo, ko je prišlo iz Moskve. O slovanstvu je vladala v Moskvi prav do tega dogodka le tišina ko v grobu, tem bolj presenetljiv je zares ta nenavaden glas. Nobenih pretiranih upov ni treba, prva lastovica pa je po dolgi temni zimi.

Očividno je tudi Ivan Molek presenečen, vse poln pa dvomov in le poprašuje:

"To zveni demokratično — ampak kaj naj pomeni? Kaj naj pomeni presenetljivo dejstvo, da Moskva danes apelira na slovanstvo in zraven ni nobene besede o mednarodnem komunizmu? Kaj naj pomeni? Rusija s samimi Slovani, torej brez pomoči Anglije in Amerike, bo težko premagala nacijsko Nemčijo. In ves svet ve, da Stalin ni noben Slovan. Kaj naj to pomeni?"

Ne čutim se poklicanega, da bi na vprašanja podajal kak odgovor, niti ne poznam točne odgovora, in težko da bi ga kdo poznal, vidim pa nekaj zarje, in če bi prišlo do belega dneva, je edinole Moskva pravo mesto, odkoder more pristjati vsaj slovanškemu obstanku beli dan. Praha, Beograd... kdo se zmeni za take pritlikavce, ampak Moskva je velikani, in bi bil še vse večji velikani, če si tam Hitler zlomi zobe, in to je tudi predpogoj, ako res ostane pri še vse več "glasovih slovanstva iz Moskve". Pri znani razcepljenosti Slovanov je treba središča, ki bo tudi zagrmelo, če se pojavi prepri in naredilo mir, zagrmelo ne le med Slovani, zagrmelo tudi vsemu svetu, ko bi šlo za katero koli škodo vsemu slovanstvu.

Kdor hoče res kaj doseči in storiti nekaj, kar je vredno, si mora skušati pri vseh okoliščinah ohraniti mirno kri. Kdor skače zdaj sem, potem zopet tja, zdaj hvali na vse pretege, potem zopet graja v najostrejših izrazih, bo težko kaj dosegel.

NA PRODAJ

— zidana hiša dveh stanovanj po pet sob; klet; centralna kurjava v prvem nadstropju. Hiša je na severni strani mesta in je stara 14 let. Cena \$4,500;

— hiša s šest stanovanji, centralna kurjava, najemnina donosa na mesec \$181. Cena \$6,800.

— hiša v Cicero, Ill., zidana, centralna kurjava. Cena \$5,800;

— zidana hiša v Berwyn, Ill., blizu 22. ceste, v prvotnem stanju; dve stanovanji po šest sob. Cena \$11,500.

Anton Jordan, 2622 So. Harding ave., Chicago; Tel. LAwn- dale 7182.

Morda Angleži pri sedanjih borbi zastopajo pravično stvar. Pri ravnanju pa gotovo niso brez hib, niso brez sebičnosti. Neki hvalijo Angleže na vse pretege, drugi se spotikajo nad vsakim nedostatkem, ako ga kje zapazijo. Konstruktivne kritike to ne zadevajo. Taka razsodna kritika mora priznati vsako vrline, nobene hibe pa ne more prezreti ali hvaliti. Na širši potek hvala ali graja nima vpliva, napadno razpoloženje pa dela v javnosti.

Rusija je zdaj v borbi s Hitlerjem. Cesar se prej ni dogledal, se je dogodilo zdaj, da se Rusi in Angleži sporazumeli pri isti borbi. Kako se borba vrši, je predmet kritike. Dokler je kritika pri svobodni besedi mogoča, je tudi na mestu, le histerična ne sme postati. Angleži naj bi takoj napadli Nemce. Ker jih ne napadajo, se pojavlja ostrakritika. Lahko se kaj takega omeja, ampak brez vsakega razburjenja mora biti. Ali nočejo napasti iz gole sebičnosti, ker upajo, da naj Rusi sami opravijo in bodo nastopili, ko je opravljeno? Ni ravno izključeno, ker sebičnost je doma pred vsem v politiki. Naj se oba izčrpata, Rus in Nemec, tem lažje bo potem žel Anglež. Mogoče, da so Angleži taki, ker nesebični še nikoli niso bili. Mogoče pa je tudi, da ne morejo nastopiti, ker so sami že hudo izčrpani. V prav nobenem slučaju se ni treba preveč razburjati.

Lahko se pa omeni za orientacijo v javnosti, da izgleda vse malo sumljivo, ako ne nastopijo, seve, če morejo izdati nastopiti. Sumljivost se potrjuje tudi, ker so Norvežani in Poljaki malo podregali v Londonu na nastop. Ti morajo najbolj vedeti, kako je v Londonu, ali res ne kaže, ne morejo, ali kaže le Angležem, da nočejo, ker imajo svoje sebične namene v ozadju.

Bilo je tedaj na Koroškem. Jugoslovani so zasedli Celovec, pa so se morali zopet umakniti. Hud udarec je bil to za vse zavedne Slovence, ker so bili brez zaščite, Nemcem in nemškutarjem izpostavljeni. Iz Gospe Svete pride v Borovlje narodno zavedna žena in se oglasi tudi pri meni. Kdaj pridejo, da bomo varni pred napadi, čemu ne pridejo?? Razburjenost in pravo ogorčenje je umevno, saj se Slovenci še izpod strehe niso smeli pokazati. Povedal sem ženi, kako vse stoji, da so le velesile pri besedi, da imajo Jugoslovani vezane roke, itd. Seve je bila vsaka beseda bob ob steno, ogorčenje je žena zalupatnila za seboj vrata in mislila o meni prav vse, le težko kaj dobrega.

Mirno kri, razburjenje ne pomaga, niti ne hvala ali ostro kritiziranje.

Predstavite vašim prijateljem "Amer. Slovenca" in jim ga priporočite, da se nanj nadele!

PRVI SLOVENSKE POGREBNI ZAVOD V CHICAGO

Louis J. Zefran

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN.

— Najboljši avtomobil za pogrebe, krste in šenitovanja — Mrtnika kapela na razpolago brezplačno. — CENE ZMERNE.

Rojak se je čudil

kako je mogoče, da njegov sosed Frank ve toliko novega, ve toliko o raznih postavah, zakonih in marsičem drugem. Vse ve in ljudje ga poslušajo ko pripoveduje to in ono v družbi. On sam pa je tak nevednež. Nekega dneva je to "pogruntal". Videl je, da sosed rojak vsak dan stalno čita "Amerikanskega Slovenca", kjer so najnovejše vesti, vsa razna druga pojasnila in pouk o tem in onem. Naročil si ga je tudi on in zdaj je tudi on o vsem točno informiran. Naročite si dnevnik "Am. Slovenec" tudi vi. Stane za celo leto \$5.00, za pol leta \$2.50; za Chicago in inozemstvo \$6.00 letno; za pol leta \$3.00. Naročnino pošljite na:

AMERIKANSKI SLOVENE

1849 West Cermak Road,

Chicago, Illinois